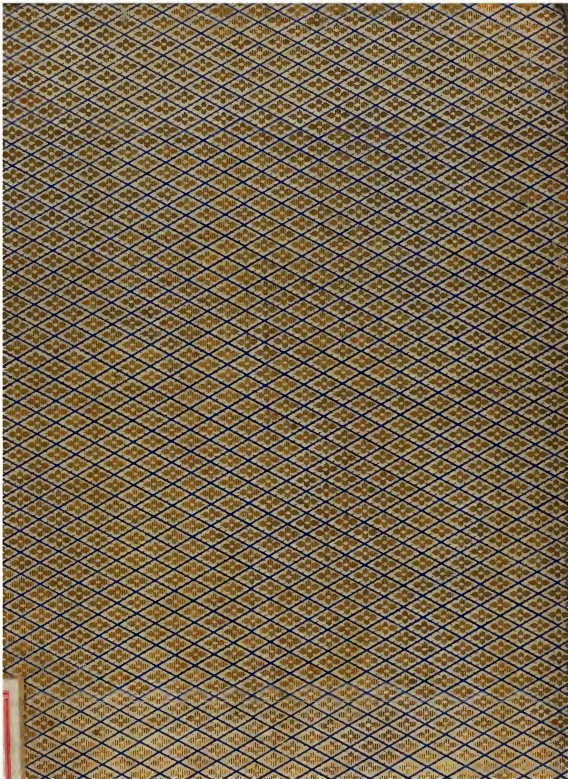

1032.

Sum. 5. 10. 188

626.636

EPISTOLA PASTORALIS

AD

CLERUM ET POPULUM

ARCHIDIOECESIS SALERNITANÆ

ET DIOECESIS AGERUNTINENSIS

PANORMI

EXCUDIT FRANCISCUS LAO

REGALI FRANCISCI PRIMI ORDINE INGENIETUS

A REGIO INDUSTRIE IN SICILIA PROMOVENDÆ INSTITUTO AEREO PNEUMO COMMENTATA

MDCCCLVIII

ANTONIUS SALOMONE
SACRAE THEOLOGIAE DOCTOR
IAM ECCLESIAE MAZARIENSIS EPISCOPUS
NUNC DEI ET APOSTOLICAE SEDIS GRATIA
ARCHIEPISCOPUS SALERNITANUS
EPISCOPALIS ECCLESIAE ACERNENSIS
PERPETUUS ADMINISTRATOR
LUCANIAE BRUTIORUMQUE PRIMAS
S. R. M. A LATERE CONSILIARIUS
SS. DOMINI NOSTRI PII PAPAE IX PRAELATUS DOMESTICUS
ET PONTIFICIO SOLIO AD SISTENS
DILECTIS IN CHRISTO FRATRIBUS ET FILIIS, CAPITULO, CLERO ET POPULO UNIVRSO
PACEM ET SALUTEM A DOMINO

Ubi primum mihi rite nunciatum, singulari optimi Principis beneficentia, Serenissimi Regis Ferdinandi II, quem Deus diutissime servet fuciumem, ad Metropolitanam Salerni Sedem, cui Acernensis Dioecesis perpetua administratio conjuncta, me apud Sanctam Sedem fuisse nominatum, a lacrymis temperare non potui, totisque artibus contremiscere coepi.

A lacrymis quidem temperare non potui; etenim illico moestissima subit imago eorum, quae mihi tam cara relinquenda, si supremo Ecclesiae universalis Pastori hujusmodi translatio placuerit. Relinquenda Sponsa, grex relinquendus, cujus oves, ut Pastoris officium decet, suo competiabam nomine, cujus noscebam mores, ingenium, egestates, res gestas. Tot caritatis mutuae dirumpeuda ligamina, a coeptis operibus, quorum maximo afflictar amore, desistendum, et ab hac statim veluti altera patria discedendum; illustris relinquenda Sedes, quam praestantissimi Praedecessores Antistites pascendam susceperunt. Insignem sane hanc Episcopalem Cathedralis mirum in modum effecere prae caeteris Cardinalis Bessarionis merita; Joannis Villamarino et Antoulli Lombardo et Mazariensis Graffeo in cathedrale templum beneficentiae pignora; Lomellini, qui Concilio Tridentino interfuit, sapientia; et Marci Lacava et Bartolomaei Castelli sanctitatis adhuc redolens odor; et Ugonis Papae nunquam satis laudandum ecclesiasticae disciplinae flagrans jureque studium; et Oratii La Torre pie-

tatis et munificentiae clara facinora, meique novissimi praedecessoris Aloysii Scalabrinii summa in pauperes liberalitas. Mihi itaque in pastorale opus incumbenti, mihi qui Sacerdotum coetus, meique gregis oves, cujusvis gradus et aetatis et conditionis, diligebam, et vicissim diligebam, breve ad discedendum constituitur tempus. Quod simulac omnia sine ulla dubitatione innotescere potuit, animum mihi frangebant communia omnium suspiria et lacrymae et lamentabiles voces, meum, si fieri potuisset, retardare cupientes discessum.

At non inficior, ad tantum leniendum dolorem solatio mihi erat praeclarissima Sedes ad quam mihi transeundum. Me quidem non latebat, sacrae Salernitanae infulae quanta Pastorum praecinxerint capita quovis tempore rebus gestis, splendore virtutum, beneficentia, omni demum sanctitatis laude conspicua. Quem fugiunt nomina nunquam satis praedicanda sanctorum Antistitum Bonosi, et Bernardi; tum illius vere Apostolici Pastoris Gaudiosi et Alphani, qui Lateranensi Concilio a Nicolao II convocato adstult, eoque clarior evasit, quia hospitio Maximam exceptit exsulem Pontificem, piusque eidem abstersit lacrymas, et supremas expirantis audivit magnanimas voces « Justitiam dilexi, propterea morior in exilio » ? Quis poterit silentio praeterire Matthaeum de Porta Angelae Doctoris sancti Thomae amicissimum; vel Fridericum Fregoso nobilissimae stirpis, Dncis Venetiarum fratrem; aut Hieronymum Scripando Legatum Apostolicum in Oecumenica Synodo Tridentina, celeberrimum theologum insignemque philosophum, aut Marcum Colonna, aut Marcum Cervantes; aut Marium Bolognini, et Archangelum Lupoli, et felleis recordationis ultimum praedecessorem meum Marinum Paglia, cujus nomen in benedictione vivat per saecula? Haec omnia animo recensebam: quinimo quasi e conspectu habebam et Populi frequentiam, et Magistratum splendidos coetus, et Sacerdotum coronam; mente veluti conspiciens, Salernitanam mirabar civitatem in tam praeclaro sinuosi litoris situ, partim in planitie, partim in clivo locatam, et pulcherrimam ad maris marginem viam arboribus consitam, et nobiles domos, et templa, et Cathedralē Ecclesiam, luculentissimum Nortmannae pietatis monumentum, duoque illa fidei et religionis firmamenta, et salutis nostrae propugnacula, sancti Matthaei apostoli, et Gregorii VII marmoreas extructas urnas, eorum ossa servantes. Quae quidem fateor animum quodammodo reficiebant: quin etiam vires addebat dulce desiderium, nempe natale solum invisere, et loca ab ineunte aetate semper gratissima, et amicos veteres, et coeruleam tyrreni maris undam, aërem, et coelum ipsum. Ad haec dolorem etiam mitigabat mirabilis re-

rum inter Salernitanam, et Mazariensem Sedem connexo. Utraque enim suam amplitudinem et redditus, vel ancios, vel pieno jure noviter concessos, Nortmannorum munificentiae debet. Sedes Salernitana templum tanta majestate decorum a Roberto Guiscardo refert acceptum, Mazariensis ab ejus fratre Rogerio Comite et templum et redditus, et Episcopatus honorem — Sedes Salernitana in proximis Lucaniae locis inclyti Martyris Viti ad coelestia evolantis pretiosam colit mortem; Sedes Mazariensis eidem terram praebuit natalem. Hinc Angelus iocorum insigni Martyri sacrorum custos, qui fidelium vota et preces aureo calice in coelum affert, ut inde clementissimi Dei ejusdem martyris intercessione Salernitanis et Mazariensibus responsa referat, communi ea ministerio compiet; tantique Protectoris commune evadit solatium.

Totis nihilominus artubus contremiscere coepi; signidem Episcopis ab Ecclesiis, quas semel regendas suscepunt, ad alias transire, ecclesiasticis canonibus vetitum. Me nequaquam latebat spiritalis necessitudo conjugii; at e converso mihi notum erat ad Ecclesiae utilitatem necessitatemque, non modo jure decretalium, verum et antiquissimo Ecclesiae usu, Episcoporum translationes admissas. Id indicantq. namplurima Episcoporum translationum exempla. Ad rem Pelagius II: « Non mutat Sedem, qui non mutat mentem, idest qui non causa avaritiae, aut dominationis, aut propriae voluntatis, vel suae delectationis, migrat de civitate in civitatem, sed causa necessitatis mutatur ».

In hoc affectum invicem pugnantium conflictu, quasi vox de coelo, a celsitudine Pontificalis Solii Summi Ecclesiae Capitis, nominante Augusto nostro Regni ntriusque Siciliae Rege Ferdinando II, Pii IX feliciter regnantis, Pastorum Principis in terris Vicarii, mihi praeter spem intonuit oraculum. Si per ministros suos Deus loquitur, suamque hominibus aperit voluntatem, sileat dolor, sileat timor, procul absit quaelibet animi dubitatio! Ipsamet eventuum festinatio divinam voluntatem haud obscure confirmat; die enim decima novissimi decembris Regia nominatione emissa, supremus universalis Ecclesiae Moderator in Cardinalium Consistorio undecim nimirum post dies me infirmum in domo Dei, Mazariensi dissoiuto connubio, ad Sedem Salernitanam evexit. Quamobrem, nulla interposita mora, parendum.

Antequam autem proficiscar, Mazarienses, filii jam mei in Domino carissimi, suprema salutis monita accipite. Vos hortor ut in vestris precibus mei memoriam retineatis; vestri memoriam me servaturum promitto ad ultimam vitae spatium; etsi meos cineres vobis non reliqui, corde semper in medio vestrum ero, et hanc benedictionem, quam nunc praesens vobis

extremam impertio, inde absens, quando ex littore Salernitano mare occiduum respexero et solis occasum, eam animo iterum iterumque vobis confirmabo. Valet, Mazariensis Dioecesis filii dilectissimi, et sub regimine novi Antistitis christianam feliciter ducite vitam, quae sit aeternae pignus fidiissimum.

Venio nunc ad vos, Salernitani et Acernenses humanissimi filii, quibus matrum meum, Deo favente, polliceor adventum. Vos interim, qui e curvo littore ad mare oculos saepe convertitis, si forte navim me transfretantem e siculis oris conspiciatis redeuntem, votis, precibus iter mihi faustum a Domino auspicari non dubito. Non enim me vestra comitas laet, vel humanitas; qua mirum in modum excellitis. Haec omnia ego sum ipse expertus, quando inter vos excipiebar hospitio, et vobiscum agebam. Id mihi jure persuadet vestram in me positam esse fiduciam, ut patris more modoque me amabiliter excipiat. Verum haec non externa tantum esse debet animorum connexio, sed firma et vera in compage caritatis, et in vinculo spiritus. Tempora enim mala contra fidem advenere: ea aetate vivimus, qua majori studio et pietate adlaborandum est, ut sana et incorrupta doctrina fideles enutrientur, et confirmentur. Tam longe mentium insanarum progressa est impietas, ut nullis fere certis finibus contineri posse videatur. Ac nisi Servatoris nostri Dei praeclara illa promissione niteremur, qui se stabile Ecclesiae suae fundamentum posuisse affirmaverit, ut portae inferi adversus eam nunquam praevaleant; maxime verendum, ne hoc tempore, tot undique hostibus obsessa, tot machinis tentata et oppugnata, concideret. Tempora ab Apostolis prophetata evenerunt, quando (Apoc. c. 13) draco dedit bestiae virtutem suam, et potestatem magnam... et admirata est universa terra post bestiam... et bestia aperuit os suum in blasphemias ad Deum, blasphemare nomen ejus, et tabernaculum ejus, et eos qui in coelo habitant. Vel quando, ut Apostolorum Princeps praedicebat, « Erunt magistri mendaces, qui introducent sectas perditionis, et eum, qui emit eos, Dominum negent, superducentes sibi celerem perditionem; et multi sequentur eorum luxurias, per quos via veritatis blasphemabitur ». Malum est grave Germanorum aliquot impia doctrina, quae rationis vires exaggerat, et vel hominem Deum facit, vel Deum hominem: tantum misere aberraverunt a fide, ut caeci facti sint, et manu omnia tentent. Sed malum est gravius, immo vero gravissimum, inimicorum temerarius ausus, erroris peste velle Italiam inficere; et incredibile dictum est quot modis id tentare aggressi sint, omni quo fieri possit conatu, tum voce, tum maxime libellis conscriptis sub specie pietatis, tum vernaculis ab Ecclesia vetitis sacrarum Scripturarum interpretationibus.

Nunc prece est opus communi, nunc omnium colligendae sunt animorum vires, nunc Spiritus Sancti amore sunt pectora inflammanda, et ejus vivifica vi Deo conjungenda, ut divino pignore, Spiritus promissionis sancto signati, et in eadem regula credendorum in unitate fidei, et in eadem agendorum forma et disciplina solidati recte vivamus. Spiritus Sancti gratiam et ecclesiasticae disciplinae amorem, spem maximam habeo, quando ero vobiscum, in me gradu majores futuros. Nam vbi vestrorum coetibus tum Sacerdotum, tum Laicorum, velut pater coram filiorum praecinctus, in templo maximo istius splendidissimae vestrae nunc etiam meae Cathedralis in genua prostratus communi prece ante aram apostoli Matthaei sacras reliquias venerabor, certe efficacius spero tanti Apostoli meritis fore, ut Spiritus Sancti gratia effusiori liberalitate de coelo perfundat. Apostolo enim Matthaeo in symbolo Apostolorum octavus attribuitur articulus: « Credo in Spiritum Sanctum ». Et disciplinae amoris ardor in me majori exardescet vi e conspectu illius catholicae Ecclesiae solis calentissimi, Capitis supremi virtutibus, exsilio et animi fortitudine praeclarissimi.

Sicut cognovistis nos ex parte quod gloria vestra ammus, sicut et vos nostra in die Domini nostri Jesu Christi; testem Deum invoco in animam meam, non quia dominus fidei vestrae veniam ad vos; sed ut adjutor sim fidei vestrae; nam fide statis.

Paucis vos hortor sanctae Cathedralis Archiepiscopalis, et Aceruensis Cathedralis senatum amplissimum, vosque etiam ex inferioribus Collegiis canonicos. Nemo inter vos gloriatur in hominibus, nec sit contentio, aut dissidium inter vos, aut partis studium, neque sit ulius invidiae livor, aut personarum acceptio, aut iocorum (ego sum Pauli, ego sum Cephae); vel qui urbe natus non despiciat eum inter vos qui sit civitatum vel pagorum Dioecesis, cum uni omnium Domino inserviamus, qui est dives in omnes qui invocant illum. Caritate fraternitatis invicem diligentes, aemulamini charismata meliora; aemulor enim vos Dei aemulatione. Caritas enim Christi urget nos. Providemus bona non solum coram Deo, sed coram hominibus; devitantes hoc, ne quis vos vituperet in hac amplitudine dignitatis, qua excellitis.

Vos animarum curatores vehementer oro, Parochi, pascite gregem, qui in vobis est, tum sacramentis, tum sano doctrinae pabulo; et intelligatis, vellem, in tradendis fidei mysteriis ac vitae praeceptis, doctrinam ad audientium sensus atque intelligentiam accommodari oportere, ne parvulos fame perire patiamini, ut qui panem petant, non sit qui frangat eis. Laudabile vestri Antistitis praedecessoris mei Marii Bolognini exemplum col-

laudo, qui diebus festivis in Cathedrali templo pueros doctrinam edocendi Seminarii alumni onus imposuit.— Custodite gregem vestrum omni vigilantia, et si extra ovile aliqua aberraverit ovis, non ferrea virga, sed lumeris suspensa vestris, ad ovilis claustra est reducenda.

Sacerdotes ministri Domini, quotquot estis Deo dicati, magis satagite, et vestram et proximorum salutem operamini: videte ob vestrum ministerium qualis vos deceat sanctitas: omnia munda mundis; coinquinatis autem et infidelibus nihil est mundum; sed inquinatae sunt omnes et mens et conscientia.

Vos alloquor, Clerici istius inclyti Seminarii, futura germina sacerdotii, et Ecclesiae meae spes jucundissima. Quanto vos amore prosequar, experientia videbitis. Audistis fortasse quot labores, et quam sollicitudinem Mazariensi Seminario adhibui, ut quo fieri potuit, disciplina, vitae commodis, studiorum praesertim ecclesiasticorum delectu, tum poltioribus literis, tum scientiis, nec non linguis latina, graeca et hebraica, tum gallica ipsum floreret. Videte, quae, filii, quos vehementer diligo, et quos meam oculorum pupillam pretiosissimam appello, me nullo modo passurum, ut vos ad sacros ordines promoveamini, nisi scientia et virtute polentes. Vos obtestor ut vestra animi docilitate, vestra obedientia et pietate, honestate et sinceritate fidei, paterni affectus linitis vulnus separatione inflictum mei quondam Seminarii Mazariensis, quod meae deliciae semper fuit, meique amoris iu Mazariensem Dioecesim luculentum testimonium.

Juvat etiam vos hortari, quotquot in coenobis coelestem agitis vitam, confideus hoc ipsum, quia qui coepit in vos opus bonum, perficiet usque in diem Christi Jesu: et hoc oro, ut caritas vestra magis et magis abundet in scientia, et in omni sensu; ut qui probatis potiora, saeculo renuntiantes, Crucis humilitatem amplexati, repleamini fructu justitiae per Jesum Christum in gloriam et laudem Dei.

Quid dicam vobis, Virgines in claustris Deo sacrae, virgini sponso Jesu Christo Deo et homini castae exhibitae sponsae, velut redolentia lilia, et electae myrrhae fasciculi odorem fragrantis? Castis morum exemplis, paupertate, silentii et clausurae legibus firmiter adhaerentes, vivatis oro sine quereia, sine reprehensione, simplices Dei filiae, Aguum quocumque ierit sequendo, Incentes sicut luminaria in mundo.

Splendidioris ordinis et inferioris Magistratus, Optimates, et quotquot populo praestatis auctoritate, divitiis, generis nobilitate, vobis gratulor quia conceditis donis bene utimini, nempe ad thesaurizandum thesaurum iu coelis. Hoc vos vellem sciatis, prae terrenis honoribus, christiana dignitate

insignitos magis fulgere. An nescitis quia Christi fideles de hoc mundo iudicabunt? Nescitis quoniam angelos iudicabimus?

Postremo ad omnes eloquium dirigo, quotquot estis Salernitani et Acernenses in Christo filii, cuiusvis aetatis, conditionis et sexus, quotquot incolitis Archidioecesim Salernitanam, et Ecclesiam Acernensem. Vos oro et obtestor, gloriam vestram exisimate testimonium conscientiae bonum in simplicitate cordis, et sinceritate Dei, et non in sapientia carnali, et in opere tenebrarum. Eratis, dicam cum Apostolo, aliquando tenebrae, nunc autem lux in Domino: ut filii lucis ambulate. Fructus autem lucis est in omni bonitate, et iustitia, et veritate. Videte itaque, filii dilectissimi, quomodo caute ambuletis, non quasi insipientes, sed ut sapientes, redimentes tempus, quoniam dies mali sunt. Omnis sermo maius de ore vestro ne preceat: nolite contristare Spiritum Sanctum Dei, in quo signati estis in diem redemptionis.

Nunc Sanctum Spiritum suppliciter deprecamur, ut illuminet sensus et corda nostra: et coelestium donorum aspersione rogamus roboret cor et mentem nostri supremi totius Ecclesiae moderatoris Pontificis Maximi Pii IX feliciter regnantis. Eundem Divinum Spiritum rogamus gratiarum beneficentia impleat animum Augusti nostri Ferdinandi II utriusque Siciliae Regni Regis, ut Regni gubernacula prospero semper dirigat cursu, et ab hostibus tueatur; et nostrae Augustae Mariae Theresiae, et ejus sobolis, et Regalis Familiae, ut faustos semper exigant annos.

Orate etiam pro me, ut officium Praesulis vestri impleam; et pro vobis ipsis orate, ut meis obsequamini dictis, et pastoralis auctoritati dociles sitis, donec occurramus omnes in unitatem fidei, et agnitionis Filii Dei, in viros perfectos, in mensuram aetatis plenitudinis Christi, et sistamus, Deo iargiente, aute gloriosissimum Beatissimae Virginis Mariae in coelum assumptae thronum, una cum Matthaeo apostolo patrono et protectore nostro, et sanctis martyribus salernitanis Anto, Fortunato et Cajo; ante illum thronum, in quo, Salernitani, et vos praesertim, Acernenses, in templo maximo, per fidem in enigmate speculamini Dei Matrem, sub titulo Virginis Assumptae Acernensis, quo Cathedralis Ecclesia insignitur. Amoris mei signaculum, et salutis aeternae vestrae a me vehementer optatae pignus, sit benedictio, quam vobis impertio, et mea ad Deum effusa deprecatio, ut super vos veluti ros descendat benedictio Dei Omnipotentis Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Datum Mazarae die duodecima Januarii anno MDCCLVIII.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

